

כתיים ימים, למרו עליהם!

התמונה באדיבות אתר המוסד לבטיחות ולגיהות

בטיחות וגיהות

זלון בטיחות ואיכות
44 באינרטי
www.osh.org.il

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

גיליון 545
אוקטובר 2015
חשון תשע"ו

הסיכונים במלאכת הבנייה

העוסקים במלאכת הבנייה, בהם הבנאי, השיפוצניק, החשמלאי, הנגר, הרצף, הטייח ועוד בעלי מקצוע, חשופים במהלך עבודתם לסיכונים תעסוקתיים רבים, בהם סיכונים פיזיקליים וארגונומיים כמו גם כימיים, ביולוגיים ואחרים. להלן מספר הדגשים ממה יש להימנע ולהיזהר

סיכונים תעסוקתיים

- בסוג זה של סיכונים ניתן לציין:
 - נפילה ממשטחים מוגבהים וסולמות, מעידה ונפילה למרתף, פיר, חפיר או בור פתוח;
 - פגיעה מקיר נופל, מהתמוטטות רכיבים במבנה המוקם, ממכילות עפר, מחפצים נופלים;
 - פגיעה מצידוד מכני הנדסי ממונע באתר הבנייה;
 - היתקלות או דריכה על עצמים חדים, הילכדות או היתפסות בין עצמים;
 - שבר או פריצת דיסק כתוצאה ממאמץ יתר או ביצוע פתאומי של תנועות מאומצות;
 - חשיפה לטמפרטורות קיצוניות - שמש לוהטת בקיץ וקור קיצוני בחורף;
 - כוויות מחשיפה לזפת רותחת, התחשמלות ממכשיר חשמלי שאינו תקין;
 - פגיעה בעיניים מחלקיקי אבן ומתכת;
 - הרעלה מכימיקלים מזיקים ומסוכנים המשמשים בתהליכי הבנייה והשיפוץ.

סיכונים פיזיקליים וכימיים, ביולוגיים, ארגונומיים ופסיכולוגיים

- פגיעה במפרקים, בשלד ובשמיעה מעבודה ממושכת בכיטישי אוויר, מסורים, מקדחים וקונגו במהלך ביצוע עבודות הריסה, ניסור וקידוח;
- גירוי בעיניים ובמערכת הנשימה מחשיפת יתר לאבק בנייה מרחף, דלקות עור ותגובות אלרגיות למגע עם צמנט עד כדי התפתחות של מחלות ריאה, התפתחות ברונכיט כרונית, שיעול יתר, כיח ונזלת;
- חשיפה לצורך (סיליקה) בעקבות ניסור ועיבוד שיש או ניסור בטון ועבודה עם חול;
- פגיעות במערכת שריר-שלד בעקבות יציבה לא נכונה, כריעה על הברכיים (רצפים), הזזה, הרמה או נשיאה של חפצים כבדים או בעלי נפח גדול, מאמץ חוזר ונשנה;
- גורמים פסיכולוגיים וחברתיים הקשורים לאופי או למקום העבודה, כולל יחסי אנוש, עבודה במשמרות וכו'.

קצר ונואב

הטרקטור שלו דרס אותו

חקלאי ביקש לחבר בחצר ביתו מתקן ריסוס לטרקטור. לפתע החל הטרקטור להידרדר ופגע בחקלאי. הוא נפצע באורח קשה, פונה לבית החולים הקרוב לקבלת טיפול רפואי אולם במהלך פעולות החיאה נקבע מותו. שוטרי תחנת נצרת פתחו בחקירת נסיבות המקרה.

קצר ונואב

נעקף מדבורים, עבר החיאה ונשאר בחיים

פרמדיקים של מד"א מרחב ירדן הוזעקו למושב נווה אטי"ב בעקבות דיווח על אדם שנעקף מדבורים במהלך עבודה במטע. העובד נמצא כשהוא מחוסר הכרה, ללא נשימה וללא דופק, עם סימני עקיצות ונפיחות רבה בפנים ובראש וסימנים קשים של תגובה אלרגית. הפרמדיקים ביצעו בו החיאה, הצליחו להשיב לו את הדופק והבהילו אותו למרכז הרפואי זיו בצפת במצב קשה כשהוא מונשם ומורדם. בבית החולים הוא הוכנס באופן מיידי לחדר הלם, שם טופל בסטרהאידים ובאנוהלציה.

כך ישמרו העוסקים במלאכה על בריאותם

- משטחי העבודה והפיגומים יהיו מותקנים כהלכה, מגודרים ובטוחים למדורך אדם והנחת ציוד מקצועי. ניתן לחסכס את משטחי העבודה למניעת החלקה;
- יש לוודא הצבה בטוחה של סולמות;
- עבודה בגובה תיעשה על פי דרישות התקנות ורק על ידי אלה שעברו הכשרה מתאימה והינם בעלי תעודה ברת תוקף;
- לפני חפירה ובמהלכה ולפני ביצוע פעולות הריסה יש לנקוט את כל האמצעים למניעת פגיעה בעובד, זאת בהתאם למפורט בסעיפים 111-132 ו-182 בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה);
- על העובדים בבנייה לעולל נעלי בטיחות עם סוליות מיוחדות כנגד החלקה וחדירת מסמרים ולהשתמש בציוד מגן אישי, כולל קסדה, משקפי מגן וכפפות;
- משטחי העבודה והמעברים יהיו נקיים ממסמרים בולטים, מחוטי ברזל ומכל מכשול אחר;
- העובדים יימנעו מהרמה ידנית של משאות כבדים וישתמשו בעת הצורך בעזרי הרמה;
- יש לשתמש מספיק מים למניעת התייבשות;
- להשתמש אך ורק בכלי עבודה חשמליים תקינים.

קצרים ונואבים

פועל נהרג בתאונת עבודה באתר חפירות: מנהרה באתר ארכיאולוגי בעמק בית שאן קרסה במהלך עבודות חפירה וקברה תחתיה פועל. הפועל חולץ מתחת להריסות, חובשים ופרמדיקים של מד"א ביצעו בו פעולות החיאה אך נאלצו לבסוף לקבוע את מותו.

שני פועלים נפלו מפיגום: באתר בנייה בעיר בדרום הארץ קרס פיגום ושני פועלים שעבדו עליו באותה עת נפלו ונפצעו. הם קיבלו טיפול ראשוני במקום ופוננו במסוק לבית החולים כשמצבם מוגדר קשה.

פועל בנגריה נחבל בראשו: בעיר בצפון הארץ נפגע פועל נגריה בראשו. למקום הוזעקו חובשים ופרמדיקים של מד"א, שהעניקו לו טיפול רפואי והוא פונה לבית החולים במצב בינוני.

טכנאי מזגנים נפצע: במהלך עבודת התקנה של מזגן בקומה שביעית בבניין במרכז העיר, איבד הטכנאי את שיווי המשקל ונפל למרפסת בקומה השנייה. צוות מד"א פינה אותו במצב קשה עם חבלות ראש וגפיים.

קצר ונואב

נפל מקומה חמישית ונהרג

פועל שעבד באתר בנייה בהרצליה נפל מקומה חמישית ונחת על מוט ברזל. צוות מד"א הוזעק למקום, מצא את הפצוע שוכב על הקרקע כשהוא מחוסר הכרה, ללא דופק וללא נשימה עם חבלות ראש קשה. הפצועות היו קשות מאד. הצוות ביצע בפצוע פעולות החיאה אך נאלץ לקבוע את מותו. נסיבות האירוע נחקרות על ידי תחנת משטרה גלילות ומשרד הכלכלה.

להיות כבאי: אחריות, הצלת חיים וסיכונים

מתוך גיליון מידע על סיכונים תעסוקתיים עיסוקו העיקרי של הכבאי הוא להיענות לקריאות חירום במקרים של שרפה, היתקעות במעלית, תאונת דרכים, אירועים בהם מעורבים חומרים מסוכנים ועוד

הם נמצאים בסיכון מוגבר של עייפות עיונת מאוד ומלאת סיכונים המאיימים על החיים: אש וחומרים בוערים, מבנים מתמוטטים, עשן רעיל, חוסר חמצן ועוד ועוד. הם נדרשים לעתים קרובות להשקיע מאמצים פיזיים משמעותיים, לשאת משאות כבדים, לעבוד בתנאים של חום גבוה וכל זאת כאשר הם לובשים ציוד מגן כבד. כתוצאה מכך

התמודדות עם מצבי חירום

- נפילות מוגבה, הכללות נפילה מסולם וממבנים מתמוטטים, החלקות ומעידות באתר השרפה;
- פגיעות מעצמים נופלים כתוצאה מהתמוטטות תקרות, קירות או רצפות במהלך פעולות כביי אש, הצלה וחילוץ;
- היתקלות או דריכה על חפצים חדים כמו זמכות, חלקי מתכת ועצמים אחרים;
- פגיעה עקב התפוצצות, הילכדות בתוך מבנה מתמוטט, מאמץ יתר בעת הרמת עצמים כבדים וביצוע פעולות הצלה;
- כוויות בעקבות מגע עם משטחים חמים או גדים חמים מאוד, שאיפה של אוויר חם מאוד ותוצרי שרפה;
- הרעלה חריפה כתוצאה מחשיפה לחומרים כימיים במהלך כביי אש, מחסור בחמצן עקב נוכחות פחמן חד-חמצני ותוצרי שרפה אחרים באוויר, חשיפה לחומרים כימיים מסוכנים;
- בעיות ארגונומיות וכאבי גב, לחץ פסיכולוגי כתוצאה מתסמונת דחק פוסט-טראומטית, עייפות יתר ועוד ועוד.

כך ישמור הכבאי על בטיחותו

- הקפד לשמור על כל כלי הבטיחות וההנחיות הספציפיות שנקבעו עבור כל פעולה;
- לבש את ציוד המגן האישי הדרוש לביצוע המשימה הרלוונטית, כולל מערכת נשימה עצמאית;
- השתמש בסולמות תקינים בלבד, ודא שהסולם מוצב כנדרש;
- השתמש בנעלי בטיחות בעלות סוליה מונעת החלקה, חבוש קסדה, לבש כפפות, השתמש בציוד מגן נשימתי;
- השתמש בשיטות הרמה והזזה בטוחות עבור משאות כבדים. השתמש בעזרי הרמה מכניים במידת הצורך;
- היוועץ בפסיכולוג תעסוקתי בשעת הצורך;
- עוד על בטיחות הכבאי קרא באתר המוסד לבטיחות ולגיהות.

המכון לאנרגיה
צילום: אלכס בנקר

דע יותר - קבל יותר
הצטרף לחוג העמיתים של המוסד לבטיחות ולגיהות
צלצל: **03-7715211**

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.
מרכז המידע מודיע:
יש לך בעיה או שאלה כללית או אישית בתחומי בטיחות ובריאות בתעסוקה?
האם אתה זקוק למידע בנושאי בטיחות וגיהות, חומרים מסוכנים, מניעת תאונות וכד'?

פנה למרכז המידע ותיענה במהירות
ניתן לפנות טלפונית, באמצעות הפקס או בדוא"ל כל הפניות נשמרות בסודיות • התשובות ללא תשלום (למעט תשובות ליועצים פרטיים, לשמאים ולעורכי דין).
כתובתנו: המוסד לבטיחות ולגיהות, מרכז המידע רח' מזא"ה 22, תל אביב ת.ד. 1122 מיקוד 61010 דוא"ל: info@osh.org.il, טל. 03-5266455, פקס. 03-5266456